

Slovenski dom

Štev. 19

V Ljubljani, sredo 24. januarja 1940

Leto V

Nasprotujoča si poročila iz poljske Galicije po zadnjih posvetih med Nemčijo in Rusijo Nemške čete v Lvovu in ob bukovinski železnici

Nemška in ruska pomirjujoča zagotovila madžarski vladi

London, 24. januarja. o. Angleške vesti iz Bukarešte trdijo, da je železniška proga Lvov-Cernovice zastražena od nemške policije in da so prvi nemški policijski oddelki prispeli prav do romunske meje. To dokazuje, da je prišlo med Moskvo in Berlinom do sporazuma glede te železniške proge in izkoriščanja petrolejskih vrelov v Galiciji. Nemci pa še vedno odločno zanikajo vse te vesti. Poročajo tudi, da sta Nemčija in Sovjetska Rusija dali madžarski vladi zagotovilo, da ne nameravata spreminjati svojih dosedanjih meja.

»Daily Telegraph« piše, da je poljski begunc, ki je ušel čez sovjetsko-romunsko mejo, pripovedoval, da je videl med Lvovom in Premislom množice nemških čet. Računa, da je

bilo več kakor dve diviziji pehote, veliko tankov in motoriziranih čet, ki so se premikale po vseh cestah. Tudi 81 ameriških državljanov, katere je zajela vojna v Lvovu in so šele sedaj prispeli v Romunijo, pravi, da so videli v Lvovu veliko nemških policistov in sanitetnih oddelkov.

Navzlic vsem tem vestem pa je težko ugotoviti resnico, kaj je bilo sklenjeno med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo v Lvovu, kjer so bila te dni obsežna posvetovanja med zastopniki obeh držav.

Iz zanesljivih virov poročajo Angleži, da je dobila slovaška vlada od Nemčije nalog, da zapre vso mejo proti zasedeni Poljski in proti Madžarski, da ne bi mogel noben poljski be-

gunc preiti slovaško mejo in izdajati stvari, ki se dogajajo na zasedenem poljskem ozemlju. Berlin, 23. januarja. Uradno poročajo: Na pristojnem nemškem mestu zanikajo vesti, da bi 150 vojaških tehnikov odpotovalo v Sovjetsko Rusijo, kjer bi kot svetovalci pomagali Rusom proti Finem. Izjavljajo, da so vse te vesti popolnoma neresnične.

Moskva, 24. januarja. o. V nemških krogih v Moskvi izjavljajo, da se nahaja v zahodni poljski Ukrajini, ki je pod rusko vlado, okoli 100 nemških uradnikov, ki »organizirajo selitev Nemcev iz teh krajev v domovino«. Dasi so te osebe mobilizirane in v sivih uniformah, nemški krogi trdijo, da so to civilisti in da ni nemških čet v zahodni Ukrajini.

več sovražnikovih tankov. Na odseku pri Atohiju se je udeleževalo topništvo. Sovražnik je izvedel na tem odseku več napadov, ki so bili vsi odbiti. Na ostalih odsekih bojišča ni bilo posebnih dogodkov. Finske obalske baterije so z uspehom obstreljevale sovjetske ladje. Letalske sile so 23. januarja bombardirale Ivalo in Sorto ter več drugih mest. Naše letalske sile so izvedle izvidniške polete. Pri vseh akcijah je naše topništvo močno podpiralo naše čete.

Helsinki, 24. januarja. AA. (Havas.) Finski letalec Jorma Sarvanto je uničil v 4 minutah šest sovjetskih letal. Bil je v zraku v času, ko so se pokazala sovjetska letala. Napadel je takoj formacijo sedmih letal in sicer najprej letalo na levem krilu, nato na desnem krilu ter spet na levem in nato spet na desnem. Tako je zbil šest letal v 4 minutah.

Angleški torpedni rušilec „Exmouth“ - potopljen z vso posadko

London, 24. januarja. o. Poveljstvo angleške mornarice z obžalovanjem sporoča, da se je včeraj zaradi mine ali sovražnega torpeda potopil na Severnem morju torpedni rušilec »Exmouth«. Vsa posadka, 175 moških in šest častnikov, je izgubljena.

Rušilec je imel 1475 ton in je bil dan v promet leta 1934. Rušilec se je v sedanji vojni odli-

koval po uspešnih napadih na nemške podmornice in je bil njegov poveljnik pred kratkim zaradi tega odlikovan.

»Exmouth« je pet torpedovka, ki jo je Anglija izgubila od začetka sedanje vojne.

Včeraj je bilo izdano tudi uradno poročilo, da se je potopil 250 tonski minonosilec »Valdora« z vso posadko.

Italijanski nasveti nevtralnimi državam

Rim, 24. jan. o. Zunanje politično poročilo uradne agencije Stefani razpravlja danes o sobotnem govoru angleškega mornariškega ministra Churchila, ki je dejal, da morajo nevtralne države uvideti, da se Anglija in Francija v sedanji vojni borita tudi za njihove koristi in da jima morajo pomagati. Poročilo odklanja ta govor, češ, da pomeni pritisk na nevtralne države, od katerih si nobena ne želi posesti v vojno na strani Anglije in Francije. Razlogi, ki jih nevtralnimi državam po italijanski sodbi odsvetujejo, da bi se pridružile Angliji in Franciji, so:

1. Ako bi nevtralne države posredovale, bi bila neizogibna posledica ta, da bi tudi one stopile v vojno ter postale vojno področje za vojskujoče se vesile. Tega pa nevtralne države ne želijo;

2. Anglija ni niti najmanj pomagala Poljski navzlic obveznostim, ki jih je do nje imela in navzlic

poročtvom, ki jih ji je dala;

3. Angleška vlada ni posredovala v obrambo Finske ter ni ustavila zvez z državo, ki je Finsko napadla;

4. Anglija in Francija nista napovedali vojne Sovjetski Rusiji.

Zahodni velebiti delata torej izključno le po lastnih koristih, ki pa ne odgovarjajo idejam miru nevtralnih držav. Na Churchillov govor so posamezne države že jasno odgovorile. Belgijci tisk naglašajo, da bo Belgija ohranila svojo nevtralnost. Holandija je istočasno odločno energično branila svojo nevtralnost. Švedska je že odgovorila z govorom svojega predsednika vlade, norveška pa s preostalo besedo. Švica je izjavila, da želi v vsakem primeru ostati izven epopoda. Kar se tiče držav donavske kotline in Balkana, so tudi tu vsa znamenja, da ne želijo, da bi jih zajela sedanja vojna vihra.

Sovjetski poskus za prodor v zaledje Mannerheimove črte

Finska vlada zavrača vesti o estonskem posredovanju za premirje s Sovjeti

Helsinki, 24. jan. o. Agencija »United Press« poroča:

Včeraj so Rusi na južnem bojišču začeli s silovitim napadom. Množijo se znamenja, da hoče poveljstvo rdeče vojske tu izsiliti odločitev. Po sodbi nevtralnih vojaških strokovnjakov je treba ruske napade na levo krilo Mannerheimove črte pri Taipali smatrati kot zvijačo. S temi napadi bi Sovjeti radi izvalili čimveč finskih čet iz Mannerheimove črte, z očitno bi pa začeli na severni obali Ladoškega jezera. Če bi se Sovjetom posrečilo prebiti finsko obrambno črto na tem delu bojišča ter predreti pri Sortavali na severovzhodnem koncu Ladoškega jezera, bi lahko od tam udarili v zaledje Mannerheimove črte, ki bi se potem morala udati.

Zdi se pa, da je finsko poveljstvo računalo s tem ruskim načrtom in ukrenilo vse, da ta načrt onemogoči. Ozemlje na severu od Ladoškega jezera je poraslo z neprehodnimi gozdovi in kakor nalašč ustvarjeno za obrambo. Rusi morejo tod napadati po redkih cestah s tanki. Če sta pa samo dva tanka uničena in ostaneta na cesti so vse nadaljine operacije ustavljene.

Zaradi tega Finci mirno pričakujejo rusko ofenzivo, čeprav vedo, da Rusi že 14 dni zbirajo za svojimi črtami velike množice rezervnih čet in kopičijo orožje ter strelivo.

Ruski napadi so se začeli včeraj s hudim topniškim streljanjem. Več desetstotno granat je padlo v ozadje finskih obrambnih postojank. Ujetniki, ki so jih Finci dobili včeraj v roke, trdijo, da je bilo več višjih rdečih častnikov kaznovanih ker ni včerajšnji napad privedel do uspeha.

Helsinki, 24. januarja. o. V finskih vladnih krogih zavračajo kot neresnične vesti, da bi bila Sovjetska Rusija prosila estonsko vlado, naj posreduje pri finski vladi za ustaveitev sovražnosti in za poravnavo sedanjege spora. Tudi ni res, da bi bila Estonska že poslala Fincem sovjetske predloge.

Helsinki, 23. januarja. Stefani. Včeraj so sovjetska letala bombardirala 12 finskih mest. Vrgla so 600 bomb. Trdna škoda je velika.

Finski listi objavljajo podatke o dosedanjih izgubah sovjetskega brodogoja. Po teh podatkih so Sovjeti izgubili dozdaj 3 torpedovke ter nekaj manjših vojnih ladij. Poškodovani sta bili dve križarki »Kirov« in »Oktoberska revolucija«. Dve sovjetski podmornici sta zadeli na mine.

Podrobnosti o požaru na italijanski ladji „Orazio“

Genova, 24. januarja. Reuter: Svedinja Greta Lasen iz Kodanija, ki je prispela v Genovo v sami pizami, ker ji je edino ta ostala od vse obleke, pripoveduje o požaru na italijanski ladji »Orazio«: »Zjutraj ob štirih me je zbudilo kričanje z zgornje palube ladje, ko sem prihitela na palubo, sem videla, kako se posadka ladje obupno bori s plamenom, ki je zajel že velik del ladje. Istočasno so se ustavili stroji na ladji ter ugasnile vse luči. Posadki se je treba zahvaliti, da zmeda, ki je nastala v začetku, ko je bilo dano znamenje za alarm, ni dolgo trajala. Srednji del ladje je bil kmalu ves v plamenu. Večina potnikov je hitela k sprednjemu delu ladje, dasi je tudi tu pretla nevarnost. Strašen dim, ki se je valil iz ladje, nas je dušil. Bilo je zelo težko videti, ker je bil dim zelo gost. Več potnikov, katerih obleka je začela goreti, je skočilo v morje.

Italijansko poslanstvo v Parizu se je po svojem pomorskem odposlancu uradno zahvalilo francoski vojni in trgovski mornarici za pomoč pri požaru na ladji »Orazio«.

Zahteve sovjetskih brezbožnikov glede Nemčije

Moskva, 24. jan. o. Včeraj je bil v Moskvi shod odposlancev brezbožniških organizacij iz vse Sovjetske Unije. Izdali so razglas, v katerem zahtevajo, da se brezbožniška akcija razširi tudi na Nemčijo, da bi bil boj proti krščanstvu uspešnejši. Sovjetski brezbožniki smatrajo popolnoma za upravičeno, da razširijo svoje delovanje tudi na Nemčijo, ker je zdaj Nemčija zaveznica Sovjetske Rusije. Brezbožniško vodstvo je že stopilo v stik z nekaterimi nemškimi založniki, ki bodo izdajali brezbožniške brošure v nemškem jeziku in s tem začeli brezbožniško propagando v Nemčiji.

Novo vodstvo romunske fronte narodnega preporoda

Bukarešta, 24. jan. O. Rador. Po zakonu o organizaciji romunske fronte narodnega preporoda je s kraljevim ukazom imenovan za predsednika fronte kraljevi svetnik Vajda Vojevod, za podpredsednika predsednik ministrskega sveta Jurij Tatarescu, za prvega tajnika za poljedelstvo in delo Cornoceanu, za prvega tajnika za industrijo in trgovino bivši industrijski minister Buzoi, za prvega tajnika za intelektualno sodelovanje Moldovani, za poveljnika nacionalne garde pa general Peter Georgescu.

RAZPIS

državnega prvenstva v alpski kombinaciji z mednarodno udeležbo v dneh 27. in 28. januarja t. l. v Trzinu.

JZSS razpisuje državno prvenstvo v smuku in slalomu z mednarodno udeležbo za vse verificirane seniorje. Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JZSS ter IWO. Prijavnine ni. Prijave je poslati na saveznih prijavnica na Gorenjski zimsko-sportni podsavez na Jesenicah do 25. t. m. Smuk bo v soboto, 27. t. m. Start ob 14 na Kokovnici. Dolžina proge približno 3200 m z višinsko razliko 450 m. Slalom bo v nedeljo, 28. t. m., ob 11 dopoldne na Traverjevi senožeti pri Trzinu. Dolžina proge 920 m. višinska razlika 180 m. Vodstvo tekme je v rokah prireditelja GZSP in delegata JZSS. Darila: prvi trije v smuku ter prvi trije v alpski kombinaciji. Državni prvak postane lahko samo jugoslovanski državljan. Tekma se ocenjuje ločeno za vsako disciplino, alpsko kombinacijo ter z mednarodno udeležbo.

Naročajte Slovenski dom!

Nabiranje čeških prostovoljcev v Angliji

London, 24. jan. o. Reuter. Češkoslovaški narodni odbor je začel z vpisovanjem prostovoljcev, ki živijo v Angliji, za češkoslovaško armado, ki je ustanovljena v Franciji. Bivši predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš je izdal razglas, v katerem poudarja, da je moralna, sloveška in narodna dolžnost ter častna naloga Čehoslovakov v tujini boriti se skupno z angleško in francosko vojsko.

Nemške oblasti so v Dresdenu ustanovile tovarno, ki bo iz krompirjevih olupkov skušala delati papir.

V angleški poslanski zbornici so včeraj napadli novega vojnega ministra zaradi tega, ker je vojaško poveljstvo škotskim vojakom prepovedalo v vojni službi nositi zgodovinsko nošo: krila iz križastega blaga. Minister je odgovoril, da so bili prisiljeni to storiti zaradi mraza, da pa bodo vojaki lahko krila nosili na dopustu.

Pri požaru na italijanskem motorniku »Orazio« se je ponesrečilo 107 oseb, med njimi 47 potnikov, pravi italijansko uradno poročilo.

Angleški minister za čezmorsko trgovino Hudson je dejal včeraj v poslanski zbornici, da je vlada ukrenila vse potrebno, da se poveča trgovina med Anglijo ter balkanskimi državami.

Sovjetska Rusija bi bila pripravljena petrolejsko ozemlje v poljski Galiciji dati Nemčiji samo v izkoriščanje, ne pa ga odstopiti v last. Tudi če so nemške čete že v Galiciji, ne pomeni, da bi se bili Sovjeti tej pokrajini odrekli, marveč ima nemška vojska nalogo pomagati Sovjetom v smeri proti Črnemu morju, če bi prišlo do vojne med Anglijo, Francijo ter Rusijo. Tako piše glasilo francoske vlade »Temps«.

Vesti 24. januarja

Kanadska vlada je prepovedala vsak izvoz in prodajo blaga v Sovjetsko Rusijo. Ta je še pred kratkim naročila v Kanadi 300.000 centov pšenice.

Včeraj sta zadeli na mino dve norveški ladji: »Damaranda« (1300 ton), od posadke je izgubljenih 14 moških; »Sifoln« (2500 ton), rešenih je bilo 19 moških posadke.

Propagandne letake, ki jih mečejo angleška letala na nemška mesta, sestavljata sloviti angleški dramatik Noel Coward in znani nemški pisatelj-emigrant Fritz von Unruh.

Dr. Guido Schmidt, bivši avstrijski zunanji minister, zdaj ravnatelj Škodovih tovarn v Brnu, je dopotoval v Bukarešto, da bi se pogajal za dobavo nekaterih surovin.

Angleška letala so pred kratkim metala na nemško in na holandsko ozemlje Hitlerjeve in Stalinske karikature. Nemski listi zaradi tega napadajo Anglijo češ, da noče spoštovati holandske nevtralnosti.

Za ohranitev miru ni dovolj samo pravica, marveč mora mir imeti tudi svoje žandarje, ki bodo branili, da bi ga kdo motil. Tako piše francoski senator Labrousse v listu »Tribune des Nations«. Italijanski listi mu to stališče zelo zamerijo in pravijo, da bi tako govorila Dardier in Chamberlain če bi se upala.

Angleški minister za gospodarsko vojno Gross je izjavil, da je storjeno vse potrebno, da Nemčija ne bo mogla dobiti nič petroleja iz nevtralnih držav in bo morala živeti od zaloga, ki pa so manjše, kakor pa njene potrebe v enem letu.

Madžarska in Bolgarija sta včeraj podpisali dopolnilni sporazum k svoji trgovski pogodbi. Sporazum bo zelo pomnožil izmenjavo blaga med njima.

Uradno glasilo sovjetske vlade »Izvestja« hudo napada papeža Pija XII. in predsednika Roosevelta zaradi njunih mirovnih prizadevanj, ki niso dovolj Kominterni. Zlasti zameri sovjetsko uradno trobilo, da je papež dal večkrat izraza svoji žalosti nad nesrečo Poljske in svoji veri, da bi Poljska spet vstala.

Nemški kancler Hitler ima vsak dan obširna posvetovanja z vojaškimi in gospodarskimi voditelji. Eden teh gospodarstvenikov je izjavil agenciji »United Press«, da hoče Nemčija izrabiti kratki čas, ki ji je še dan, da izpopolni svoje letalstvo in mornarico.

Vrhovni nadzornik italijanske vojske v čezmorskih pokrajinah maršal de Bono je dopotoval v Libijo in bo pregledal posadke vzdolž italijansko-egiptovske meje.

Madžarske oblasti v Podkarpatski Rusiji imajo veliko posla s komunističnimi agitatorji, ki jih boljševiki skrivaj spravljajo čez mejo in po njih razburjajo rusinsko prebivalstvo.

Nemčija bo od nevtralnih držav zahtevala, naj izstopijo iz Zveze narodov, češ da članstvo v Zvezi ni več združljivo z nevtralnostjo do Nemčije, tako poroča švicarski dnevnik »Basler Nachrichten«.

Angleška vlada je sklenila ustanoviti osrednjo šolo za letalce v srednjeafriški pokrajini Rodeziji, kjer je vreme vedno ugodno in so tudi sicer dane vse možnosti za varno in zanesljivo šolanje.

Japonska vlada je včeraj sklenila poslati Angliji hud ugovor proti temu, da so angleške vojne ladje ustavile japonski parnik »Asama Maru« in ujele na njem nekaj nemških vohunov. Japonski listi Anglijo zaradi tega hudo napadajo.

Zaradi hudega mraza je v Združenih državah do sedaj umrlo 257 ljudi.

Skoraj vsa Španija je pod snegom. Zameti povzročajo hude prometne težave. Veliko rek je zamrznilo, česar v Španiji že dolgo ne pomnijo.

Kanadska vlada je dala finski vladi posojilo 100 tisoč dolarjev za nakup živeža.

Italijanska vlada je sklenila povečati naprave v tržaškem pristanišču, ker to zahteva obilni promet v sedanji vojni. V Trzinu je ta novica zbudila splošno odobravanje.

Bolgarski ministri predsednik Kjosévanov in naš zunanji minister Cincar-Marković sta ob triletnici jugoslovansko-bolgarske pogodbe podala kratki izjavi, v katerih poudarjata pomen prijateljske zveze med obema državama.

Angleške vojne ladje so zadnje dni napadle dve nemški podmornici, a niso mogle zanesljivo ugotoviti ali sta podmornici potopljene.

Pogreb bivšega švicarskega predsednika Motta bo v petek dopoldne v Bernu.

Čvrsto kakor železo in beton stoji nemški vojak na bojišču in so prepričani v zmago, ker zaupajo v Adolfa Hitlerja, prvega vojaka Nemčije, je govoril včeraj nemški notranji minister dr. Frick.

Sloviti poljski klavirski mojster in skladatelj Paderewski je bil včeraj v Parizu izvoljen za predsednika poljskega parlamenta, ki je imel prvo sejo na poljskem poslanstvu. Paderewski je v svojem govoru dejal, da bo Poljska spet vstala iz nesreče, katero je v veliki meri zakrivila zadnja samostojna poljska vlada.

Na včerajšnji seji parlamenta Južnoafriške Unije je voditelj opozicije, general Herzog, stavil predlog, naj zbornica zahteva, da se vojna z Nemčijo konča, ker je ta vojna mednarodna neumnost. Generala so zaradi tega predloga vsi poslanci hudo napadli in mu očitali sodelovanje s sovražniki domovine.

Za Romunijo je skrajni čas, da poravnava svoje spore z Madžari, ker utedejejo zanjo kmalu nastopiti velike težave in bi bilo za poravnavo z Madžarsko morda že jutri prepozno, opominja Critica fascista romunska vlada.

Sovjeti bi radi sklenili z Romunijo nenapadno pogodbo, podobno, kakor so sklenili z malimi baltičskimi državami. Romunija bi jim morala odstopiti za oporišče izliv Donave. Tako pišejo včerajšnji italijanski listi, ki ostro pobijajo sovjetske načrte.

Drugi dan snežne katastrofe v Sloveniji

Kredit za sneg kmalu izčrpan! - Spekulacije s kurivom - Sneg in krediti za železnice

Ljubljana, 24. januarja.

Januarski sneg je postal za mestno občino hudo breme, kajti iz blagajne bo morala šteti čedne vsote, ki bi bile drugače namenjene v druge potrebe. Včeraj je neprestano snežilo, pojavljali so se viharji, pozno zvečer je sneženje prenehalo, a se je davi nadaljevalo. Mestoma je zapihal mrzel severovzhodnik. Na Krasu divja huda burja, kakršno ljudje kmalu ne pomnijo.

Živahno je bilo o prvih jutranjih urah. Delavci so se trudili s čiščenjem glavnih cest in trgov. Na živilskem trgu je stala kolona 10 voz, da je naglo odvažala sneg in ga metala v Ljubljano. Tramvaj je danes jutraj vozil v redu in brez večjih zaprek. Zgodaj so očistili tramvajske tire in ni bilo takih sitnosti, ko prvi dan snežne katastrofe, ko je bila Ljubljana z ostalimi kraji Slovenije obdajena z novo snežno odejo.

Vedno bolj se že množe tožbe, da je začelo manj sitnim družinam primanjkovati kuriva in čujejo se tudi že glasovi, da so se pojavili spekulant, hoteli izrabiti hude vremenske neizkušnje, hudo zimo in mraz v svoje sebične poslovne spekulacije. Nekateri skrivaj spravljajo kurivo, zlasti premog, da bi ga nato prodajali ljudem, ki so prišli zaradi zime v stiske in trpe pomanjkanje kurjave. Treba pa je hkratu naglasiti, da vsi uvidevni in solidni trgovci s kurivom in premogom nikakor ne bodo izrabljali hude vremenske situacije in še niso podražili niti cen premoga niti cen ostalega kuriva. Cene so do danes še popolnoma v redu. Kakšne borbe so bile n. pr. v hudi zimi l. 1929 za vrečico premoga? Gospodine so stale pred hišami in čakale na »gospode premogarje«, ki so bili takrat odločilen faktor, da so ljudje mogli dobiti vsaj 50 kg rjavega premoga. Mnoge gospodine so takrat premogom dajale tudi čedne napitnine, samo da so dobile od njih vrečico premoga in tako mogle za kuriti vsaj kuhinjo, da so se tam ljudje greti. Upajmo, da letos ne bo nastala tako strašna kriza za premog!

Velike preglavice povzroča sneg mestni občini ljubljanski. Za kidanje in odvažanje snega (delavske meze in vozni) je bilo vstavljenih v mestni proračun za l. 1939-40 vsega skupaj 590.120 din. Ta vsota doslej še ni prekoračena, toda velika je bojazen, da bo ta kredit, ako trajajo zimske prilike v tem obsegu še naprej, kmalu izčrpan in prekoračen. Danes je cestno nadzorstvo najelo še več delavcev in jih je davi poleg starih prejšnjih 625 nastopilo službo še okoli 100 delavcev. Vsak delavec ima po 3.50 din na uro. Vsak voznik izvozi

na dan 20 polnih voz snega in so ga včeraj izvozili nad 1400 voz. Malenkost nasproti ogromni množini snega v mestu!

Snežne razmere so drugače v Sloveniji neizpremenjene. Temperatura se je za nekaj stopinj dvignila. Od včeraj do davi je padlo v Ljubljani in okolici še do 15 cm novega snega, tako je sneg ponekod visok že 75 cm.

Vse javne telefonske in brzojavne zveze, dalje vse napeljevalne in električne razsvetljave so še vedno nedotaknjene. Hude težave pa zaznamuje železniška uprava. Poleg velikih zamud, ki jih zaznamujejo vsi vlaki, se ima sedaj železniška uprava boriti še z velikimi plazovi, ki drve s hribov in gora na železniške proge. Prav ti plazovi so n. pr. povzročili, da so imeli vlaki iz Zagreba in Maribora velike zamude. Pojavili pa so se plazovi tudi na gorenjski progi.

Za odkidavanje zasneženih tirov potrebuje sedaj uprava mnogo delavcev, ki jih sprti sprejema v službo. Ponekod so se pojavili na progi veliki zameti, ki jih morajo delavci takoj odstraniti. Uprava potrebuje letos prav čedno vsoto za sneg in bo najbrž tu proračun za sneg znatno prekoračil. Znatne meze so določene n. pr. samo za čiščenje kolodvorov in raznih naprav. Železnice v Sloveniji potrebujejo za sneg takole okoli poldrugi milijon dinarjev.

Vsi vlaki, tako brzovlaki iz oddaljenih krajev, kakor tudi lokalni potniški vlaki danes zaznamujejo manjše zamude, kakor včeraj. Na progah so še vedno velike ovire, ki jih počasi odstranjujejo. Do 10 dopoldne niso bili javljeni novi plazovi na raznih nevarnih krajih. Splošno je sneg v Sloveniji visok do 1 m in ponekod celo do 1.50 m. Orient ekspres ima 135 minut zamude, belgajski brzovlak 100, jesiški brzec samo 8 minut. Potniški vlaki iz raznih smeri so privzeli dopolne z zamudami do 30 minut. Največje težave ima še vedno kamničan, ki kar na progi zamrzne in ne more naprej. Dopoldanski kamničan ima 80 minutno zamudo. Vrhničan se je junško držal. Imel je davi le 30 minut zamude.

Vlakospremo osebe, zlasti strojevodje izvršujejo v teh vremenskih kritičnih dnevih prav naporno službo z vso poštvenostjo in službeno vneto. Gre jim za slabo, da vozijo vlaki še tako brez hujših neizkušenj. Veliki so zlasti napori, da spravijo strojevodje vlak v obrat s postaje. Kolesa lokomotiv navadno pri postanku na postajah primrznejo in dostikrat traja več minut, da spravijo lokomotivo v pogon. Navadno posipujejo pod kolesa pesek, ki omogoča boljše trenje.

Drugod snežni zameti, v Južni Srbiji pa groze poplave

Blizu Mostarja so volkovi raztrgali tri tihotapce

Poročila iz vse države govore o velikih nevšečnostih, ki jih je sneg že povzročil. Povsed pada neprestano sneg, le na skrajnem južnem koncu države in na Jadranu se je vreme spremenilo. V Bitolju in v sosednjih krajih so imeli zadnja dva dneva krasno spomladansko vreme, na morju pa je začel pihati južni veter. Kakor povzročila sneg drugod silne ovire za ves promet, tako pa predstavlja nenaden preobrat vremena na jugu veliko nevarnost za poplave, če se toplota ne bo spet znižala. V teh krajih je zapadlo povprečno čez meter snega, ponekod pa ga je nametlo celo dva ali tri metre.

Železniška uprava je bila za letošnjo zimo bolj pripravljena kakor kdaj prej. Računala je na velike potrebe prometa zavoljo vojnih zapletenosti v Evropi, toda notranji promet kakor tudi promet v tujino eta se tako pomnožila, da je železniški upravi začelo primanjkovati vagonov. Ko pa je zima tako nenadno prišla, svoja presenečenja, so postale ovire še hujše. Mnogo vlakov je bilo na odprtih progah zametanih in s tem se je zavirala prekrba oddaljenih krajev s hrano in kurivom. Promet je popolnoma prekinjen na železniških progah Sarajevsko-Belgrad, Paraćin-Zaječar, Veleš-Prilep in Nikšić-Bileća. Ponovno pa prihajajo poročila, da je bila zaradi enečjih zaemtov zaseta zida za drugi proga. Železniška uprava ima z odkidavanjem snega velike težave. Po eni strani je težko poslati delavce v skoro nedostopne kraje, po drugi strani pa je vsako delo skoro brezuspešno, ker je sneg suh in ga vsak piš takoj spet nanosi na proge.

Snežni plazovi so posebno pogosti na bosanskih železniških progah. Blizu Vranduka se je ogromen snežni plaz sesul prav v trenutku, ko je po progi vozil tovorni vlak. Plaz je progo zasul v dolžini skoro sto metrov, ujel pa je tudi več vagonov vlaka. Dva vagona eta iztirila. Pri postaji Prej se je plaz sesul na tovorni vlak. Enega od zaviračev je zasulo, da se je zadušil. Povsed so plazovi prekinili za daljši čas promet, toda pričakovati je treba, da se bo euh enega vsaj še naprej, zlasti na bosanskih progah, ki so izpeljane skozi ozke doline in se nad njimi dvigajo strme stene hribov.

Z mrazom pa so prišle še druge nadloge. Veliko smrtnih nesreč je zima že zahtevala. Pogosti

primeri nesreč so zlasti v Bosni, Srbiji in Vojvodini. Tudi volkovi so se pripodili v bližino naselij in ogrozili živino in ljudi. Po eni strani so vasi zaradi snega popolnoma odrezane od bližnjih krajev, po drugi strani pa se ljudje boje odhajati drugam po hrano zaradi tolpa volkov. V planini Veleš nad Mostarjem so volkovi napadli sedem tihotapcev, ki so nosili vreče tobaka. Zverine so tri nesrečnike raztrgale, le štirim pa se je nazadnje le posrečilo pobegniti. Blizu Petrinje pa je zmrazil tudi sodnik Luka Prodanović. Mož je imel opravka v neki vasi, pa bi se moral na večer vrniti domov. Ker ga ni bilo, so ga naslednjega dne začeli iskati in so ga našli zmrzjenega v snegu. Na povratku ga je zalotil snežni vihar, mraza pa je bilo 20 stopinj pod ničlo. Sodnik je obnemogel in zmrazil.

Železniški promet na Hrvaškem in v Slavoniji poteka kolikor toliko normalno. Snežni zameti niso toliko nevarni, pač pa imajo vlaki po več ur zamude. Zlasti prihajajo z velikimi zamudami vlaki iz Madžarske, kjer imajo zaradi zime še večje preglavice kakor pri nas.

Ponekod pa se že boje poplav. Ko je pred dvema dnevoma posijalo za nekaj ur tople spomladansko sonce v Sarajevu, se je sneg začel naglo topiti. Ker je reka Miljacka natrpana s snegom, katerega odvažajo z ulic, se je odtok iz ceste ustavljal in voda je začela vdirati v kleti. Tudi Donava stalno ogroža kraje blizu Železnih vrat, ki je najhujše rečno grlo. Ogromne skladišnice ledenih plošč so se nagnetle ob železnih vratih in zagostile odtok vode. Reka je prestopila bregove in poplavlja še obsežne predele na obeh straneh. Nevarnost, da bi voda vdrla v Donji Milanovac, je še vedno velika.

Filmi

»Roman spahija« (Kino Matica). — Francoski film, ki nas je razočaral. Nespretni ljudje so zlorabili libreto na nesposoben način. Škoda za Mirreille Ballin, za Charlesa Riganda, za Pierrea Larqueja in za druge sposobne igralce. Film po pravici dolgočasni. Eden redkih šibkih francoskih filmov.

Ljubljana od včeraj do danes

Ljubljana, 24. jan.

Kronist obrača te dneve pozornost na snežne razmere in dogodke, ki so v zvezi s hudo zimo. V mestu drugače poteka življenje v mirnem pravcu, ni večjih tragedij, velikih dogodkov, same vsakdanje stvari se razpletajo.

Majhen požar

Ponoči službujoči policijski stražnik Rapotnik, ki je patroliral po Dolenjski cesti, je davi ob 0.28 poklical gasilsko postajo in jo obvestil, da gori v drvarnici pri hiši št. 5 na Dolenjski cesti. Poklicni gasilci so takoj odbrzeli tja. K sreči se požar še ni močno razširil po drvarnici. Z ročno brizgalno so gasilci v nekaj minutah požar popolnoma pogasili. Drvarnica ali bolje mala lesena šupa se nahaja zadaj za Janeževim skladiščem drvi pri Kramarjevi hiši. Ko bi se požar razširil še na skladišče, bi bila pač škoda večja, sedaj pa je prav malenkostna.

Sneg in nesreče

Smučarski šport zahteva svoje žrtve, ni skoraj dneve, da ne bi bila javljena kaka smučarska nezgoda.

Sin pomožnega cestarja pri Sv. Ani nad Tržičem, 15 letni Milan Ogris se je v ponedeljek smučal. Pri smučanju je padel in si zlomil desno nogo.

Podlogar Slavko, 18 letni sin rudarja iz Semnika pri Zagorju ob Savi se je pri smučanju močno potolkel po glavi, da je bil primoran iskati pomoči v ljubljanski bolnišnici. Sneg zahteva še druge žrtve.

Mahkota France, posestnik iz Vira pri Domžalah je bil zaposlen pri oranju snega. Plug ga je s silo pritisnil ob visoko nagraden sneg tako, da mu je bila zlomljena desna noga.

Bergant Vladimir, 3 leten sin mizarskega pomočnika v Ljubljani je doma padel s stola. Zlomil si je desno ključnico.

Zupančič France, 28 letni delavec v Zadvoru se je močno vsekali s sekuro v levo roko.

Končar Peter, 9 letni posnovenec papirniškega delavca v Vevčah se je močno opeknel z vrelim mlekom po životu.

Veterinik Jože, 52 letni delavec iz Povlja pri Golniku na Gorenjskem je padel in si zlomil levo nogo pod kolonom.

Idila na policiji

Kratko poročilo pravi: Na fronti vlomilcev mir. Vse miruje. Nikjer ni večjih tatvin in vlovov. Vse se skriva v zatistju!

Cimzarjev Jaka je pravi tip klateža, vlomilca, ki najraje krade po ljubljanski okolici. Poleti ob sončnih in vročih dnevih navadno napravi v gozdovih pod Šmarno goro ali dalje tam okoli Skarčevne in Smlednika iz vej sestavljeno kolibo, kjer po svoje modruje, ponoči krade, po dnevi pa preži na zajčke in drugo divjačino. Je tudi specialist v ribolovu. Iz Save je že potegnil marsikatero postro, mnogo klinov in drugih rib. Pred ljubljanskim okrožnim sodiščem je bil zaradi raznih vlovov obsojen 16-krat. V tej hudi zimi je Jaka pozelel kurjo pečenko. Pod Šmarno goro je kmetom pobral več kuric in si privoščil lepo pečenko, kakor tudi cvrtje. V ponedeljek so ga prijeli in spravili v toplo sobo sodnih zaporov.

OUZD v decembru 1939

Ljubljanski OUZD je imel decembra lani zavarovanih povprečno 99.077 delavcev. Članstvo se je napram decembru 1938 dvignilo za +1618 zavarovancev, medtem ko je v mesecih septembru, oktobru in novembru bilo še pod staležem l. 1938. Občutno je narasel tudi stalež bolnih, za delo ne sposobnih zavarovancev, in sicer za 312 na 3015 bolnikov. V zvezi s tem je poskočil tudi odstotek bolnikov za +0.27% na 3.04%. Nekoliko je napredovala povprečna dnevna zavarovana meza in sicer za +0.15. Predvsem gre ta dvig povprečne zavarovane meze na račun moških zavarovancev, ker meza pri ženskih zavarovancih še dalje občutno nazaduje.

Približno isto sliko daje celokupna dnevna zavarovana meza. Pri moških zavarovancih se je dvignila za din +74.537.60, pri ženskih zavarovancih je nazadovala za din -19.382.00, skupaj pa je izkazala dvig din +55.209.60 napram decembru 1938.

Pravilnik o zaščiti pred napadi iz zraka

Je še jeseni mestna občina ljubljanska izdala v priložni brošuri in jo razdelila po vseh ljubljanskih hišah. Kljub temu je pa ljubljanska javnost še vedno mnogo premalo poučena o zaščiti pred napadi iz zraka in zato priporočamo, naj vsakdo prebrta brošuro, ker bo marsikaj našel v njej, kar bi mu v resnem primeru mnogo pomagalo. Neupošlelost o tem vprašanju je pa lahko tudi splošno zelo škodljiva, saj dan na dan moramo poslušati najrazličnejše domisljije, ki bi v nevarnosti lahko imele usodne posledice. Kdor brošuro še ni večkrat natančno prebral, naj gre ponjo k vratarju magistrata, kjer jo dobi za 1 din, revni pa tudi brezplačno. Prav tako razdeljuje odsek za

zaščito dece brošure vsem ženam, ki so se prostovoljno javile za zaščitno službo, in pa materam na sestankih staršev. Tudi na predavanjih in tečajih, ki jih prirejajo razni odseki mestne zaščite, naj udeleženci zahtevajo brošuro, da bo prav vsa Ljubljana natanko poznala predpise in navodila za nevarne čase. Čeprav smo prepričani, da nam bo ohranjen mir, vendar zato ne smemo postati lahkomišelnosti ter se moramo že o pravem času pripraviti in poučiti o vsem, kar bi potrebovali, če nas vendar le doleti nesreča. Zaupanje v samega sebe je pač najtrdnjša opora v nemirnih časih in najučinkovitejša orožje proti raznim razburkljivim in zlaganim vestem. Za zgled mestnemu prebivalstvu samo še omenjamo, da je več okoliških kmečkih občin nabavilo brošuro na ljubljanskem magistratu in jo razdelilo občanom, kar upravičuje domnevo, da se kmeti hoče o pravem času zavarovati pred morebitno nevarnostjo, dočim se menda del meščanstva čuti nekako vznemirjenega pred nepreračunljivostjo usode.

Pravice delavcev in nameščencev, ki so bili poklicani na orožne vaje

Mestno poglavarstvo v Ljubljani opozarja, da po določilih § 221 obrtnega zakona delojemalcu, ki je zaradi opravljanja vojaške vaje zadržan od svoje službe, ne prestane službeno razmerje in mu ostane pravica do denarnih prejemkov za dobo 4 tednov, če je njegovo službeno razmerje napretdoma trajalo leto dni in če za ta čas ne prejema od države ustrezne odškodnine. Ker je mogoče, da bi nekateri delodajalci skušali to zakonsko določilo obiti, opozarja mestna občina vse vpoklicane obveznike, ki imajo pravico do te ugodnosti, na njo in hkrati tudi vse njihove delodajalce, da izpolnijo svojo dolžnost. Zupanom je naročeno strogo izvajanje tega zakonskega določila in vestno nadzorstvo v korist socialno šibkejših slojev. Tudi odbor za podporo še posebej pazi na izpolnjevanje tega določila in bo moral v vsakem primeru, kjer delodajalec ni izpolnil svoje dolžnosti, napraviti prijavo.

Ukinjeni vlaki v Sloveniji

Belgrad, 23. jan. m. Od 23. jan. se bodo v smislu sklepa prometnega ministra ukinili na področju ljubljanskega žel. ravnanstva naslednji vlaki: na progi Maribor—Postojna brzli vlak 501-602, ki gre iz Maribora ob 2.48, in obratno brzli vlak 601-502, ki odpelje iz Postojne ob 22.46; vlak št. 601-502, ki odpelje iz Postojne ob 22.46; na progi Maribor—Mura—Keresztur vlak št. 1102 ob 3.08 in vlak št. 1101, ki odpelje iz Keresztura ob 0.48 v Maribor; na progi Jesenice—Podbrdo vlak št. 902, ki odpelje iz Jesenice ob 9.05, in obratni vlak št. 903, ki odpelje iz Podbrda ob 22; vlaka iz Rogatec in Rogaske Slatine št. 2112 in 2126, ki odpeljeta ob 6.50 in 21.51, in obratno vlak št. 2111, ki odpelje iz Rog. Slatine ob 4.02.

Na progi Ormož—Murska Sobota vlak št. 8718, ki odpelje iz Ormoža ob 22.51, in nazaj vlak št. 8711, ki odpelje iz Murske Sobotke ob 0.38; na progi Ormož—Ljutomer—Gor. Radgona št. 8818, ki odpelje iz Ljutomere ob 23.58, in nazaj vlak številka 8167, ki odpelje iz Gor. Radgone ob 22.54; vsak Novo mesto—Straža—Toplice št. 9540, ki odpelje iz Novega mesta ob 19.20, in nasprotni vlak št. 9541, ki odpelje iz Straže ob 19.48.

Jesenice

Jesenški fantovski odsek je izgubil svojega najboljšega delavca. Smrt je ugrabila Jožeta Volčiča v najlepši dobi življenja. Še ne 33 let star je odšel od nas idealni fant k Bogu po večno plačilo. Od otroških let naprej so bile njegove prostne ure posvečene delu pri društvu. S svojo jednolično voljo se je povzpel do telovadca, ki je v mednarodni vrsti v Pragi zastopal orlovsko organizacijo. Pa ne samo telovadeč, tudi kot športnik je posebno v smučanju pokazal lepe uspehe. V najlepših letih ga je pa napadla trdovratna dolgotrajna bolezen. Vse nade je moral pokopati nadebudni fant, ko je izgubil po smrtonosni operaciji nogi. Pa Jože je stisnil zobe, s trdno voljo se je posvetil drugim. Naraščaj, mladič, člani, dečkiški krožek, vsi pogrešajo delavnega Jožeta, ki je vodil, sestavljal vaje za akademije, pa ne samo za Jesenice, pač pa za vse okrožje. Jeseniška mladina žaluje za svojim učiteljem, ki je bil poleg vseh zmognosti najprej značilen slovenski katoliški fant. Bog mu bodi dober plačnik!

Dom zveze uradniških nabavljajnih združenj so odprli v nedeljo v Zagrebu. Dom je veljal štiri in pol milijona dinarjev. Otvoritveni govor je imel predsednik zveze Miloš Stibler, ki je poudarjal, da je zveza žrtvovala za živado svojih domov na ozemlju banovine Hrvatske število 15 milijonov dinarjev. Sedaj ima zveza svoje domove v Šibeniku, Gospiću, Kaštelu Starem in v Benkovcu. V zvezi nabavljajnih združenj je včlanjenih 353 združenj, ki imajo 170.000 članov. Skupna sredstva vseh združenj znašajo 350 milijonov dinarjev.

Smrt vznemirja Craigley College

Odgovora od nikoder. V evitu bliska je ravnatelj lahko z enim samim pogledom obšel razpršeno čredo staršev, ki so zaradi vedno hujšega dežja niteli, da bi se zatekli v šolsko zgradbo. To je bila prava zmeda. Kako je neki človek mogel izvedeti, kdo vse je tukaj bil in koga je manjkalo. Hotel je steči, toda neka roka se je spustila na njegovo ramo in ga zadržala.

»Nikar, prosim vas!« Gospa Bernard-Mosse je bila epet popolnoma mirna. Nato je blago rekla: »Kmalu bi me kamen zadell, toda to me je rešilo,« je rekla in dvignila svoj sončnik, ki je bil pred nekaj trenutki še tako eleganten, sedaj pa je bila sama kepa mokre in raztrgane svile ter polomljenih optornikov.

»Lahko bi bili na mestu mrtvi,« je rekel Dodd ves rdeč v obraz. »Pa sem popolnoma živa, se zmerom,« je rekla gospa Bernard-Mosse s smehljajem sreče. »Nikar ne govorimo več o tem, ete za to? Prepričana sem, da je bil to samo brezpomemben slučaj.«

»Hvala vam, da tako razumete stvar! Toda mi bomo seveda prelekal zadevo. Zares... nikoli... Kaj ete gotovi, da vam je popolnoma dobro?«

»Popolnoma dobro mi je, samo nekoliko sem ne premazila.«

Gospa Bernard-Mosse je spustila ostank svojega sončnika, prišla gospoda Dodd pod roko in z Irvinom, ki je teklen pred njima, so hitro odšli proti domu. Grmenje je bilo vse hujše, bliski vse bolj pogosti, dež je lil na Craigley. Toda že vsi so bili v šolski hiši. Vsa okolica je bila videti popolnoma samotna in zapuščenca. Niti sledu ni bilo več o prejšnjem poletnem prazniku, izjemni nekaj pozabljenih vrtnih stolov in ratrganega ter zlomljenega sončnika v barvi špankega bezga, tam na robu gozdička.

DRUGO POGAVLJE

Nočna prilazen

Roditeljski dan je končan. V salonu so bili samo še gosti, ki so ostali, da bodo prenočili v šoli. Gospa Bernard-Mosse v večerni obleki, škof, ki se je svetovnjaško razgovarjal z njo, in sir Willfrid Pamberley, ki je z zanosom pripovedoval ravnatelju Doddu svoje epomine iz Indije. Ta razdražljivi mali vdovec je bil eden najbolj zvestih stebrov šole. Ker je svoji armadi v Indiji daroval svoja jetra in mirmost svojega značaja, je kot šef policije v tej grofiji še naprej žrtvoval svoj čas in moči poskusom, da bi primerno organiziral policijo. Zaradi svoje odločnosti ni bil posebno priljubljen v okolici, toda gospa Dodd ga je prisrčno ljubila.

zaradi ganljive ljubezni, ki jo je kazal do svojega edinega Dereke, enega izmed najmanj nadarjenih gojencev tega zavoda.

»Prepričana sem, da vi želite videti svoje otroke prej, predno gredo spat,« je rekla gospa Dodd. »Gospod Hiff bi bil morda tako priazen... Da, oba Moesaja, Lucasa in Pamberleya... Hvala vam.«

Ciril Hiff je odšel proti vratom. Visok, star približno osemindeset let, je imel profesor za matematiko enega izmed tistih odkritih in brezpomembnih obrazov, ki vas takoj opomnijo na vzglednega vodnika skavtov ali pa na malaga anglosaškega kolonialnega farmerja. Edini njegov poseben znak je bila njegova težnja, da se pri vsaki priložnosti pokaže duhovitega, saj si je bil s svojimi šalami pridobil glas velikega šalivca med dijaki in ostalimi gosti vsake krčme, katero je redno obiskoval.

»Gospod Hiff,« mu zakliče ponovno gospa Dodd, »prosim vas, pokličite tudi gospoda Nettlona, naj pride! Prepričana sem, da bi gospoj Bernard-Mosse ugajalo, če ga bo slišala peti. Ima tako lep bariton!«

Amerikanka je živo obrnila glavo, pa ni rekla ničesar.

»Gospod Nettlon je danes dežurni v spalnici, mama,« je rekla Sofija, ki je prelistaval velik kup not. »Učenci vendar ne morejo ostati brez nadzorstva danes zvečer! Napravili bi ropot...«

»Ne bi bilo prav, če bi zapel prej, preden bi se položel nemir,« je pristavil

med vrati gospod Hiff, zadovoljen nad svojim domislekom.

»Če pa gospod Nettlon ni prost, pa bi morda hotela pristopiti k nam v družbo gospodična Santay,« je rekla gospa Dodd, ki ni izpustila nobene prilike, da ne bi poudarila, kako v Craigleyju učenci in profesorji tvorijo samo eno, enotno in srečno družino.

Komaj so se bila vrata zaprla za Hiffom, so se že spet odprla, skozi nje je prišla gospodična Santay kot brezbarvna pojava, katere nihče ne bi bil opazil, če ne bi uporabljala zelo močne vijolične dišave, ki je prijala vsem navzočim.

Ta rumenopolta Francozinja je bila med svojimi tovariši kot neke vrste strigalica. Prevzela je svojo dolžnost v začetku tega trimesečja, ko je gospodična Soubirone nenadoma zapustila službo in se poročila. Njena preteklost je bila za vse nepredimna tajnost. V svojem prvem razgovoru z ravnateljem Doddom je izjavila, da prihaja iz Pariza, in da je njen naglas prav tako brez napake, kakor njena izpričevala, ki so bila precej številna. Toda vse ostalo, kar se je nanašalo na njeno osebo, je prihranila zase, kakor za dvojnimi zapahi in kakor da bi bilo skrito za njenimi globoko vešajenimi očmi in za čvrsto stisnjenima drobnima ustnicama.

Čim je vstopila, se je vsedla na stol, stisnila ustnice in se z mrkim, vprašujočim pogledom zagledala v gospo Bernard-Mosse, ki pa se je obrnila šele tedaj, ko je g. Hiff pripeljal dečke.

»Vetopite, mladeniči velike bodočnosti!« je rekel a popolnoma nepotrebnim zanosom v glasu.

»Torej, sinček,« je rekel škof in mu namignil, naj pride k njemu. »Nadejam se, da se boš na koncu leta tudi ti udeležil tekme, in da bova mogla meriti tedaj svoje moči in znanje.«

Stisnil je denarnico v bolj ali manj čisto roko svojemu sinu. John Lucas se je nasmehnil z vsem svojim, pegastim obrazom.

»Jaz pa se, dragi oče, nadejam, da se boš ti do konca leta naučil talci žogo z zaletom!«

»Z manjšim zaletom! Saj vendar nisem več v takih letih, da bi premenjal slog svoje igre? Z manjšim zaletom?«

Škof se je od erca nasmehal in se obrnil k šefu policije:

»Kaj ga elišite, sir Willfrid? Kaj bi rekli, če bi vam vaš sin...«

Nenadoma mu je beseda zastala. Derek Pamberley je stal pred svojim očetom in človek je moral biti nanj navajen, da je mogel neopazno prenesti mučn vtis, ki ga je naredil ta deček. Pri svojem trinajstem letu je bil sin večji od svojega očeta. Gornja ustnica je bila zasenčena po gostih madežih prvih brčic, prvi pa je imel razvite kakor mlada gorila. Toda duh se mu ni tako naglo razvijal kakor telo in zaradi govornih težav se mu je lice nenavadno pačilo, kadar se je trudil, da bi izrazil kakšno misel!

Od tu in tam

Vprašanje Bunjevcev v Vojvodini je še vedno jabolko spora med različnimi politični na srbski in hrvatski strani. Hrvatje so Bunjevce stalno prištevati v svoj kulturni krog in so jih tudi šteli kot del hrvatskega naroda. Glavni argument za tako svoje mnenje so imeli v tem, da so Bunjevci katoliški in da so se tudi sami ponovno izrazili kot sinovi hrvatskega naroda. Nasprotno pa je bilo na srbski strani slišati več glasov, češ da so Bunjevci katoliški Srbi, ki so ne samo narodnostno, temveč tudi politično in gospodarsko popolnoma navezani na Srbijo in da je to dejstvo treba upoštevati tudi takrat, ko se bodo določale meje za novo srbsko upravno enoto. Prav v tem pa je jedro sporov zavoljo Bunjevcev, kajti Hrvati pravijo, da se danje meje banovine Hrvatske niso stalne in da se bodo, čim bo na programu določanje meja nove srbske upravne enote, še oglasili z zahtevo, da se tisti del Vojvodine, kjer bivajo Bunjevci, priključi banovini Hrvatski. Bunjevci sami, oziroma večina njihovega razumnosti, je danes za hrvatsko smer, le nekaj jih je med njimi, ki se smatrajo za Srbe. Kako se bo to vprašanje reševalo in rešilo, bi bilo prezgodaj govoriti. Rešeno bo pač takrat, ko se bosta formalizirala slovenska in srbska banovina.

Nad upravnimi oblastmi v bosanskih krajih, ki so izven hrvatske banovine, se priložujejo muslimanski Hrvatje, ki se skušajo organizirati v HSS stranki. Gibanje, da bi se muslimani opredelili na hrvatsko stran, vodi profesor Hakija Hadžić. Ta ustanavlja v Bosni podružnice HSS, vendar pa se je primerilo že večkrat, da so nekateri upravniki uradniki to delovanje ovirali in skušali preprečiti širjenje te stranke v Bosni. Muslimani se do sedaj še niso nikoli narodnostno izjavili, ker je bila narodna misel zanje zmerom podrejena verski skupnosti in so se oni čutili celotno zase zato, ker so pač bili vsi muslimani. Nekateri srbski politiki iz Bosne so včasih poudarjali, da bi bilo dobro, če bi se muslimani odločili narodnostno ali za Srbe ali pa za Hrvate. Toda muslimanski politični voditelji so bili vedno za Jugoslavijo, niso se pa nikdar točno izrazili o narodni pripadnosti. Notranje preurejanje države pa bo vendarle moralo privedi do tega, da se bodo muslimani izrekli ali za eno ali za drugo stran. Tako srbski kakor hrvatski voditelji delajo na vse kriplje, da bi muslimane pritegnili pod svoj vpliv.

Gripa se je začela nevarno širiti v Zagrebu, zlasti pa v revnih predmestjih. Zdravniki pravijo, da je treba vzrok za ta pojav iskati v hudem mrazu, ki je za Zagreb letos nekaj nenavadnega. Posebno so hudo zaradi mraza prizadeti siromaki, ki bivajo v bornih hišicah, skozi katere piha in v katerih tudi higijenske razmere niso zgledne. Povrh vsega tega pa se tudi ljudje sami preveč ne pazijo bodisi iz nevednosti ali pa zaradi lastne nemarnosti. Zaradi tega je gripa povzročila v mestu tudi že več smrtnih primerov. V Zagrebu ni bilo namreč že 35 dni nobene večje toplotne spremembe, saj je toplomer vse te dni stalno pod ničlo. Debele plasti snega so začele revnim bajtam v predmestju že vdirati skozi strehe.

Posebna komisija banske oblasti v Zagrebu izdeluje novo uredbo glede dobavljanja bencina za zasebnike in gospodarska podjetja. Vpeljali bodo karte na bencin, vendar pa bodo pregledali vsak posamezni primer in bodo šele nato določili količino, katero bo lahko dobival vsak lastnik avtomobila. V prvi vrsti bodo skrbeli za to, da bodo dobivala zadostno količino bencina podjetja, za njimi pa pridejo šele zasebniki. Naglašajo pa, da bo nova uredba kljub omejitvam še vedno dosti boljše kakor pa je bila dosedanja, ki je avtomobilski promet omejila zgolj na delovne dni. Uredba bo izdana po vsej verjetnosti konec tega meseca.

Narhte za kolonizacijo nekaterih manj obljubljenih hrvatskih pokrajin izdelujejo Hrvati. Nedavno je bila taka konferenca v Varaždinu, katere se je udeležil tudi poseben poslanec banske oblasti. Vsi udeleženci so naglašali potrebo, da se začne pospeševati izseljevanje iz preobljubljenih pokrajin v tiste, kjer je naseljenost redka. Na ta način bi ne samo dvignili donosnost nekaterih pokrajin, temveč bi tudi pomagali mnogim družinam, ki žive sedaj prav zaradi preobljubenosti v revščini. Prvenstveno bi izseljevali ljudi iz Hrvatskega Zagorja, Podravine in Medimurja v Slavonijo in Srem.

Dva razbojnika so pred dvema dnevmi obesili v Požarevacu. Bila sta to Čedomil Vidanovič in Radovan Paunović, ki sta zverinsko mučila kmeta Novakovića in njegovo družino. Razbojnika sta vdrla v hišo in zahtevala od gospodarja denar. Ker jima mož ni hotel povedati, kje denar skriva, sta ga razbojnika zvezala in cvrila tako dolgo na ognju, da je revesč v strahovitih bolečinah umrl. Nato sta mučila še ostale člane družine. Sodišče je oba zato obsodilo na smrt in sta bila sedaj obešena.

Skoro neverjetno lahkovernost med meščani v Somborju je nedavno odkrila tamkajšnja policija. Ugotovili so namreč, da po neznanici odprli več grobov na pravoslavnem pokopališču, vendar pa iz nobenega groba ni nič zmanjkalo. Preiskava je pripeljala sled za neko staro, ki se je bavila s čarjanjem. Ta starica je trdila, da je v zvezi z duhovi umrlih in je govorila ženskam, da s pomočjo duhov ozdravi vsakega moža nezvestobe ali pa hladnosti do ženske. Neki mladi ženski je naročila, naj nese deset jajc v krsto nekega mrtveca na pokopališču, ob določenem času pa jih mora iti spet iskati in jih vzeti s posebnimi ceremonijami. Ta jajca mora potem dati možu jesti. Če bi se mož še potem ne poboljšal, naj mu da piti tako vodo, v kateri so mrtveca umili, preden so ga položili na oter. Kot najbolj učinkovito sredstvo pa je ta starica priporočala ženskam, naj ponese v grob k trupu kos slanice. Pozneje naj ga spet vzamejo in dajo možu pojesti. To niso bili edini načini, s katerimi je starica čarala. Čim je policija te grozote odkrila, se je somborskih mož polastilo veliko razburjenje. Starico je policija zaprla. Verjetno je, da bo prišla na dan še marsikatera podrobnost tej naravnost blazni lahkovernosti žensk.

Konferenca zatsopnikov kovinske industrije je bila v Belgradu. Zastopniki so se pogovarjali o vprašanju, kako bi se dala najti najboljša pot, po kateri bi naša industrija mogla dobivati zadosti surovin iz tujine, zlasti pa železa. Vse domače točilnice imajo polno naročil domače industrije, kljub temu pa še daleč ne morejo pokriti domačih potreb. Zato je industrija navezana tudi na uvoz železa iz tujine. Pri tem pa nastane vprašanje deviz za to tuje blago. Narodna banka ne more odobriti toliko deviz, kolikor bi industrija potrebovala. Zastopniki bodo še en dan zborovali, nato pa bodo svoje predloge sestavili in jih predložili ministru za trgovino in industrijo.

Maribor pod pol metra debelo snežno odejo

Maribor, 23. januarja. Tako visokega snega, kakor je zapadel v novejšnji noči, ne pomnimo v Mariboru že od leta 1929. Pa tudi poprej je bilo le malo zim, ki bi bile prinesle tako debelo snežno odejo. Do večerj zvečer je bil v Mariboru in okolici sneg visok 30 cm, ponoči pa ga je zapadlo še 20 cm, tako da ga je seveda temu primerno več. Pa tudi na ravnam, kjer je pihal veter, je naneslo snega do višine snega metra.

Ko so danes zjutraj hiteli Mariborčani na ulice, so bili presenečeni, ker je izginila povsem razlika med pločniki in cestami. Vse je bilo ravno in na debelo pokrito s snegom. Največ dela so imeli potem dopolne hišniki, da so zrinili sneg izpred hiš na ulice. Kmalu so se pojavile potem tudi kolone občinskih delavcev ter začele s kidanjem snega, katerega so na najpomembnejših cestah orali snežni plugi. Kakih 200 delavcev je bilo danes zaposlenih s spravljancem snega in temu primerno številu voznikov.

Železniški uradniki za boljše plače

Maribor, 23. januarja.

Združenje železniških uradnikov podobor Maribor je imelo 21. jan. dopolne v hotelu »Meran« svoji redni letni občni zbor. Zbralo se je 73 želez. uradnikov, da manifestirajo in zahtevajo zboljšanje svojega položaja. Predsednik inž. Jagodič, tajnik Čretnik in blaginjak Lipovšek so poročali o delovanju podobora. Iz poročil je razvidno, da se podobor bori na vse načine za zboljšanje materialnega stanja uradništva. Za centralno upravo je poročal gospod svetnik Bertonec, za oblastno upravo pa predsednik g. dr. Campa. Kljub temu, da vsi železniški uradniki eno izmed najtežjih in odgovornih služb, so vedno povsod zaposlovanji. Skozi njihove roke gre vsak dan na tisoče življenj, vendar niso zato primerno plačani. Boriti se morajo za vsak kosček kruha. Njihov gmojni položaj je brezupen. Čeprav je po zakonu določeno število dni letno za počitek, ga dobivajo samo po par dni. Ob največjih praznikih, ko vsi uradi počivajo, opravijo oni takrat najtežje in najbolj odgovorne službe. Zanje ni nobenega praznika. Delajo podnevi in ponoči. Zahtevalo se je tudi za zboljšanje pravilnika o obliki.

Pri volitvah je bil izvoljen ponovno za predsednika g. inž. Jagodič, za podpredsednika inšpektor Merz, za tajnika Čretnika, za blaginjaka Lipovšek, v odbor pa Amalič, Novak, Feti in Mozetič. Občni zbor je bil zaključen z željo, da se bo kmalu uredilo uradniško vprašanje.

Novi grehi hočkih vlomilcev

Maribor, 23. januarja.

Pred nekaj dnevi smo poročali, da se je posredilo orožnikom v Hočah razkrinkati nevarno vlomilsko gnezdo, ki je imelo v Dreti v neki viničarski hiši svoje taborišče. Prijeli so Jožefa Kuharja in Stanka Dajčmana, ki sta na podlagi dokazanih dejstev priznala štiri velike vlome. V njihovi hiši in v hlevu so našli kar štiri ekvivalenca ukradenega blaga: katerega sta imela tam spravljene, da bi ga spravila v promet, ko bi se cela zadeva nekoliko pozabila. Orožniki so bili mnenja, da sta Kuhar in Dajčman povzročitelja tudi ostalih vlovov in tatvin, ki so se dogajale zadnje čase med Poljskavo in Hočami in ki so vse ostale nepojasnjene. Vodili so preiskavo v tej smeri naprej, vendar sta oba zlikovca ostala zakrknjena ter nista hotela ničesar priznati. Zato so skušali na druge načine dobiti dokaze. Preiskali so še enkrat viničarsko hišo, v kateri sta navedena etanovala in so odkrili še novo ekvivalenco, ki se je nahajala pod podom v sobi. V tem ekvivalencu, ki je obstajalo iz velike in globoke, z deskami obložene jame, so se nahajali razni predmeti, kakor obleke, perilo, plašči, orodje, kuhinjska posoda. Vse to izvira iz vlovov. Na podlagi najdenih predmetov je sedaj že pojasnjen vlom pri posestniku Ivani Frangeš na Spod. Polekavi. Glede ostalih vlovov in tatvin pa še traja preiskava ter se obetajo še zanimiva odkritja.

Letošnja Slomškova nagradjenca

Maribor, 22. januarja.

Danes je bila na mestnem poglavarstvu seja kuratorija za podelitev Slomškove nagrade, ki jo podeljuje mariborska mestna občina zaslužnim kulturnim delavcem in pisateljem. Ker lansko leto nagrada ni bila nikomur podeljena, je bilo treba letos izbrati dva nagradjenca. Kuratorij se je odločil za dva zaslužna mariborska kulturna delavca, bogoslovnega profesorja dr. Jožeta Jeraja in ravnatelja Studijske knjižnice Janka Glaserja. Oba gospoda sta si s svojim neumornim kulturnim delom nagrado v resnici zaslužila. Obema gospodoma k priznanju iskreno čestitamo!

Športne vesti

JZSZ (službeno) obvešča sledeče tekmovalce, ki so določeni za mednarodne tekme v Beljaku in Ga-Pa: štafeta, tek in kombinacija: Knifite Jože, Smolej Franc, Zemva Lovro, Petrič Anton, Knap Leon, Razinger Tone, Starman Lado, Klančnik Alojz, Beve Edo, Klančnik Gregor, Rus Janko. Za samostojne skoke: Klančnik Karel, Pribošek Fr., Novak Albin, Jakopič Albin, dr. Leo Baebler, odpotujejo v četrtke zjutraj s prvim vlakom v Beljak. Sestanek tekmovalcev je na Jesenjakih 1 uro pred odhodom potniškega vlaka v Beljak. Iz Beljaka pa odpotujejo v Ga-Pa sledeči tekmovalci: Knifite Jože, Smolej Franc, Zemva Lovro, Petrič Anton, Starman Lado za štafeto, za skoke pa: Klančnik Karel, Pribošek Franc, Novak Albin, Jakopič Albin, Beve Edo. Za alpsko kombinacijo se določijo tekmovalci po državnem prvenstvu v alpski kombinaciji v Trzinu. Opozarja se vse tekmovalce, da si oskrbe vso tekmovalno opremo in kar je še potrebno za mednarodne nastope v inozemstvu. Kot delegati Saveza odpotujejo v Beljak gg. Predaljš Stane, Bernik Vile in Bervar Stane, za Ga-Pa sta delegata Bernik Vile in mr. ph. Ljuban Mušič.

Drž. prvenstvo v alpski kombinaciji z mednarodno udeležbo 27. in 28. januarja v Trzinu. JZSZ razpisuje državno prvenstvo v smuku in slalomu z mednarodno udeležbo za vse verificirane seniore. Prijavnine ni. Prijave je poslati na zveznih prijavnih na Gorenjsko zimskošportno podzvezo na Jesenjakih do 25. t. m. Smuk bo v soboto 27. t. m. Start ob 14 na Kokovnici. Dolžina proge okrog 3200 m z višinsko razliko 450 m. Slalom bo v nedeljo 28. t. m. ob 11 dopoldne na Travnarjevi senožeti pri Trzinu. Dolžina proge 920 m, višinska razlika 180 m.

Velike ovira je povzročil sneg v železniškem in avtobusnem prometu. Vsi današnji vlaki so prihajali v Maribor z velikimi zamudami, ki so znašale tudi več ur. S posebnimi težkočami se je boril jutranji koroški vlak, katerega je ustavil velik snežni plaz med Falo in Rušami. Na vseh progah so stopili v akcijo snežni plugi. Se večje težave so zadele avtobusni promet. Mesna podjetja so v redni obratovala s svojimi avtobusi samo na mestnih progah. Oba avtobusa, ki sta odpeljala v Ljutomer, sta obšla, prvi v bližini Sv. Lenarta, drugi pa pri Sv. Antonu. Tudi avtobus, ki je bil namenjen iz Celja v Maribor, je ostal pri Konjicah v snegu. Na nekaterih progah pa je bil avtobusni promet kar ustavljen.

Mariborske gospodinjice so tožile, da je bil trg popolnoma prazen, le nekaj okoličanov je prišlo — in da so izostali mlekarji. Veliko so morali preprečiti delavci v mariborskih tovarnah, ki etanujejo daleč okrog v okolici ter se vozijo s kolesi na delo.

Zaradi snega - zamude na sodišču

Maribor, 23. jan.

Kadar zapade velik sneg, nastanejo vse povsod raznovrstne zamude, da pa bi take nepravilnosti čutili tudi na sodišču, pa je menda redkost, ki pa se je vseeno danes pripetila v Mariboru. Zaradi prevelikega snega se je ena razprava zavlekla nad dve uri, drugo pa so morali prekiniti in je niso končali. V »Slov. domu« smo že poročali, da so bile danes pred mariborskim velikim in malim senatom tri razprave, dve zaradi ropa, tretja pa zaradi številnih tatvin. Kot prva sta prišla na zatožni klopi kovaški pomočnik Jože Fideršek in delavec Anton Cajnkari iz Savev, ki sta dne 5. novembra lanskega leta s silo vdrla v hišo posestnika. Jožefa Marina, ga podrla na tla ter mu vzela samokres in 300 din. Ko se je nazprava začela, sta prišla v dvorano obtožena in sodniki, pri čem ni bilo od nikoder. Zaradi snega je imel vlak veliko zamudo. Sodišče je zaradi tega razpravo začasno preložilo in oba fanta, ki sta imela kosmato vest, sta se že veselila, da ju še ne bodo tako hitro zašli in da sta si rešila kožo vsaj za toliko časa, dokler bo ležal visok sneg, ko so se naenkrat pojavile priče. Razprava se je po dve uri trajajočem prekinjenju nadaljevala ter se je končala s strogo sodo. Fanta, ki sta se zagovarjala, da Marina nista oropala, pač pa da sta napravila pri njem le »hišno preiskavo«, ker sta izvedela, da ima samokres brez orožnega lista, sta bila obsojena in sicer Fideršek na 2 in pol leta robije, Cajnkari pa na 2 leti robije ter 3 leta izgube častnih pravic.

Nato je sledila razprava proti 31 letnemu zidarju Francu Stepišniku iz Gorinje pri Ptuj, ki se je zagovarjal zaradi ropa. Obtožnica mu očita, da je dne 31. avgusta lanskega leta v zamoščanskem gozdu napadel posestnika Jakoba Vesenjaka ter mu vzel 1200 din. Pri Stepišnikovi razpravi so pa nastopile nepričakovane komplikacije. Glavna priča — oropani posestnik Vesenjak je medtem že namreč umrl, druge priče pa zaradi velikega snega niso prišle in tako je sodni senat sklenil, da se ta razprava, ki je bila že nekajkrat preložena, spet preloži. — Nato se je veliki senat umaknil ter naredil v razpravnih dvoranah prostor malemu senatu, ki je potem sodil štiričlansko tatvinsko družbo iz Lahoncev. Na zatožni klopi so bili 61 letni posestnik Josip Vrbnjak, njegov sin 30 letni Stanko Vrbnjak ter dva brata 30 letni Bogomir in 25 letni Stanko Križan. Obtoženi so bili številnih tatvin, ki so se dogajale v okolici Sv. Tomaža v Slov. Goricah. Sodba se je glasila: Vrbnjak Josip se oprošča, Vrbnjak Stanko dobi 4 mesece strogega zapora, Križan Stanko in Bogomir pa vsak po 3 mesece strogega zapora.

Poročilo o 19. dražbi krzna v Ljubljani 22. januarja

Kakovost krzna, ki je bilo vpisano v Ljubljano skoraj iz vseh predelov naše države, je bila v splošnem srednja. Najboljše so bile kune zlatice, dihurji in nekaj gorskih lisic. Zanimivo je, da je bila 1 gorska lisica posebne kakovosti prodana za izredno ceno 460 din. Kune zlatice so bile večinoma temne, enakomerne barve, kar jim daje posebno ceno.

Naprodaj je bilo največ lisic, ki bi dosegle večjo ceno, če bi bil omogočen izvoz v Nemčijo in Italijo. Lisice za eksport sploh ne pridejo v poštev, marveč so jih kupovali samo domači krznarji za uporabo v državi. Prejšnja leta je bila Nemčija vedno najmočnejši kupec naših lisic. V ostalem pa gospodarske nevednosti kot posledica vojne v Evropi niso vplivale na kupnjo. Najboljši kupec so bili Američani, Francozi in Angličani, ki so se zlasti zanimali za kune zlatice, kune belice in dihurje. Letošnje kune zlatice in kune belice slovenske proveniencije so vse prodane. Na žalost so bili letos kupci iz Nemčije in Italije slabo zastopani. Pač pa je bilo mnogo kupev iz naše države.

Na dražbi smo prodali skoraj vse razpoložljivo krzno. Dopoldne je bila na velesejmu občajna prosta prodaja kozuhovine, popoldne pa dražba. Dopoldanske cene, dosežene v prosti prodaji, so bile nižje od popoldanskih na dražbi. Tako n. pr. lisice v prosti prodaji 100—120 din, na dražbi 120—180 din; kune zlatice 1300—1500, na dražbi 1400—1700 din; kune belice 400—500, na dražbi 750—900 din.

Dosežene cene za prvovrstno krzno so sledeče (v oklepajih so navedene cene, dosežene na dražbi 23. januarja 1939):

Lisice poljske 110—124 (100), lisice gorske 120—180 (140), lisica gorska, - poseben komad, 460, kune zlatice 1300—1700 (1000—1820), kune zlatice posebni komadi do 2000, (1500), kune belice 750—900, (550—600), dihurji 110—140 (80—110), vidre 500—600 (320—400), vidre posebni komadi 750, zajci zimski 10 (7), srne letne 25 (9—16), jeleni 41 (40), damjaki (šarenjaki) 29 (13), jazbeci 75 (70—78), divje svinje 30 (10), divje mačke 44 (50), pižmovke 40 (25), verveice zimске 14, podlasica rjava 8, podlasica bela 35, mačke domače 10, zajci domači 3, polhi brez zanimanja.

Berite in naročate „Slovenski dom“!

POHIŠTVO!

E. ZELENKA

tovarna pohištva tapetništvo in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, Ulica 10. okt. 5

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometer- sko stanje	Tempera- tura v °C	Relativna vlažnost v %	Obilnost v mm	Veter (amer. lakovost)	Pada- vine m/m	Vrsta
Ljubljana	769.8	-5.8	-7.6	95	10	E ₁	6.2 sneg
Maribor	769.7	-7.5	-8.0	90	10	U	2.0 sneg
Zagreb	757.5	6	-10.0	90	10	SW ₁	14.0 sneg
Belgrad	756.1	3.0	-2.1	90	10	NE ₁	—
Sarajevo	758.2	1.0	-8.0	90	10	SSE ₁	7.0 sneg
Vis	751.7	10.0	6.0	90	10	SSE ₁	—
Split	751.5	13.0	6.0	60	10	S ₂	2.0 dež
Kumbar	756.9	14.0	9.0	60	10	SE ₁	29.0 dež
Rab	759.6	10.0	6.0	80	10	SE ₁	7.0 dež
Dubrovnik	758.0	11.0	9.0	70	10	SE ₂	6.0 dež

Vrem. napoved: Po večini oblačno, zmerno mrzlo vreme. Ponekod bo še malo snežilo. Najnižja toplota zraka na letališču —8.0°C. Snežna plast 57 cm.

Koledar

Danes, sredo, 24. januarja: Timotej.
Četrtek, 25. januarja: Spr. Pavla.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Maribor trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta št. 10; mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Ljudska univerza, Kongresni trg, Filharmonija (mala dvorana). Danes, 24. januarja, ob 20 bo predaval g. dr. Leo Šavnik o temi: Rak na maternici. Vstop prost.

Sentjakobčani! Tretji večer Propagandnega tedna FO Lj.—Sv. Jakob bo danes zvečer ob 8. uri v Farni dvorani. Na sporedu je predavanje g. Farkasa in g. prof. Terčelja, z zelo zanimivo vsebino. Drugo predavanje je skript. Ta večer je posvečen starem in prijateljem (moškim in ženskam) ter je brez vstopnine. Dvorana je dobro zakurjena.

Razstava planinskih slik Ede Deržaja. Čeprav je vreme skrajno slabo, obiskuje ljubljanska kulturna publika prav pridno razstavo planinskih slik našega priznanega slikarja Ede Deržaja. Obisk prav toplo priporočamo naši srednje- in meščanskošolski mladini. Razstava je odprta vsak dan od 9—18. Razstavni prostori so toplo zakurjeni. Priporinjamo, da je slikar, kljub izrednim razmeram, prodal že nekaj svojih del, kar pove, da so dela kvalitetna.

Pedagoško društvo v Ljubljani priredi v soboto, dne 27. januarja ob 6 zvečer v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi zanimivo pedagoško predavanje. Prof. Venceslav Copic bo govoril o enem izmed najbolj perečih vprašanj naše vzgoje: »Državljanstva in narodnostna vzgoja naše mladine«. Vsi, ki se zanimajo za naše najvažnejše pedagoške probleme, vljudno vabljeni. Vstop prost.

Prosvetno društvo Trnovo: Na VIII. prosvetnem večeru drevi ob 8 v društvenem domu: Karanova ulica 14, bo imel zdravstveno-vzgojno predavanje g. dr. Anton Breclj pod naslovom: »Mladi ljudje med seboj«. Vabimo vse članstvo, zlasti pa stare in vlogotjelce, da se predavanja udeležijo polnoštevilno. — Odbor.

Na XIII. prosvetnem večeru, ki bo v petek, dne 26. t. m. predavanje prof. Janka Mlakarja pod naslovom: »Z mojim nahrbtnikom«. — Predprodaja vstopnic pri Prosvetni zvezi in v trgovini Siligoy za frančiškanske cerkvi.

Občni zbor kraljevskega jugoslovanskega Aerokluba »Naša krila« v Ljubljani bo dne 15. februarja t. l. in sicer za krajevni odbor ob 18, za oblastni odbor pa pol ure kasneje v prostorih tukajšnjega avtomobilskega kluba, Kongresni trg 1. — Člani se vabijo, da se udeležijo občnega zbora v čim večjem številu.

Ljubljansko gledališče

Drama. Začetek ob 20.

Sreda, 24. jan.: »Tri komedije«. Red A.
Četrtek, 25. jan.: »Profesor Klepec«. Red B.
Petek, 26. jan.: »Na prisojni strani«. Premiera. Premierski abonma.
Sobota, 27. jan.: »Profesor Klepec«. Izven.

Opera. Začetek ob 20.

Sreda, 24. jan.: »Nižava«. Red Sreda.
Četrtek, 25. jan.: »Figarova svatba«. Red Četrtek.
Petek, 26. jan.: Zaprti (Generalka).
Sobota, 27. jan.: »Rusalka«. Premiera. Premierski abonma.

Jutri se bo ponovila izvrstna Mozartova »Figarova svatba«, ki velja v Debečevih režiji in pod dr. Svarovim glasbenim vodstvom za eno najsrečnejših uprizoritev te sezone. V posameznih, pevsko in igralsko mojstrsko karakteriziranih partijah nastopajo: Betetto, Janko, Marček, Zupan, Orel, Sladoljev, Ribičeva, Vidaličeva, Heybalova, Kogejeva in Polajnarjeva.

V soboto bo za premierski abonma predstava Dvorakove »Rusalka«, ki je tako po pesniško lepi vsebini, kakor tudi zaradi mehke, melodiozne glasbe, med najboljšimi slovanskimi opernimi deli sploh. Peli bodo: Franci, Lupa, Sladoljev, Rakovec, Heybalova, Vidaličeva, Kogejeva, Barbičeva, Polajnarjeva, Medvedkova in Rupnikova. Režija: Ciril Debevec; dirigira: Niko Stritof.

Mariborsko gledališče

Sreda, 24. januarja: Ob 20 »Othello«; premiera.

Četrtek, 25. januarja: Ob 20 »Zaroka na Jadranu«.

Red A.
Premiera nad vse učinkovite žaloigre »Othello«, ki bo to sredo, zasluži že zaradi nesmrtnega imena njenega avtorja, največjega dramatika svetovne literature, polno gledališče. Premiera je sicer namenjena za abonente reda C, vendar je posebno v parterju, na balkonu in v ložah še dovolj prostora tudi za drugo občinstvo. Zlasti cvet naše narodne inteligence naj bi pri tej priliki s svojim obiskom dokazal, da uvaža znamenitost tega kulturnega dogodka za naše Narodno gledališče in za naš Maribor.

Ob prenovitvi trdke nam je danes mogoče po izredno nizkih cenah nuditi nainovjše modele spalnica, jedilnic, kavev, madracov, preprog itd. Obrnite se zaupljivo na nas in prepričate se sami o nizkih cenah in solidni izdelavi.
Dobite pa tudi vse na obroke!

Pomorska moč pomembnejših držav

Največ ladij gradita Anglija in Amerika, nato pa Francija in Španija

Danes je že 66% vsega človeštva zapletenega v vojno. Velešile: Anglija, Amerika, Japonska, Francija, Italija, Nemčija, Sovjetska Rusija in Španija imajo največje vojne mornarice, ki odgovarjajo zgornjemu vrstnemu redu.

Anglija

Prvenstvo na morju ima trenutno mornarica Velike Britanije, ki šteje vsega 708 ladij s skupaj 2.900.000 tonami. Angleži imajo 14 oklopnice s 445.000 tonami, 70 križark s 464.380 tonami, 7 matičnih ladij za letala s 120.000 tonami, 217 rušilcev in torpedovk, 70 podmornic in 368 pomožnih ladij s 956.906 tonami.

V gradnji pa je: 9 oklopnice: 2 po 50.000 ton, 2 po 40.000 ton in 5 po 35.000 ton vsaka. 40 različnih križark, 4 matične ladje za letala po 23.000 ton, 20 rušilcev, 7 podmornic in veliko število pomožnih enot. Vsega skupaj 760.000 ton novih ladij. Po njih dovršitvi bo imela Anglija vojno mornarico s 3.000.000 tonami.

Amerika

Mornarica USA ima 2.100.000 ton in je na drugem mestu, takoj za Anglijo. Pod zvezdasto zastavo plove sedaj 15 oklopnice, 28 križark, 5 matičnih ladij za letala, 300 rušilcev in torpedovk, okrog 100 podmornic in nad 400 pomožnih ladij.

Gradbeni načrt Amerike je prav »ameriški«. Obsega 910.000 ton novih ladij! Oklopnice je v gradnji 10: 4 po 65.000 ton(!), 2 po 50.000 ton in 4 po 35.000 ton; potem 14 velikih križark, 4 matične ladje za letala, 20 oceanskih rušilcev, 50 podmornic in neznano število pomožnih enot.

Ko bodo vse te ladje izdelane, bo imela Amerika mornarico s 3.100.000 tonami, kar jo bo vzpostavilo Angliji in zopet vzpostavilo razmerje 5:3 z Japonsko.

Japonska

Mornarica dežele vzhajajočega sonca ima okrog 900.000 ton. Po Tihem oceanu plove 10 oklopnice, 35 križark, 5 matičnih ladij za letala, 105 rušilcev in torpedovk, 74 podmornic in veliko število rezervnih ladij.

Japonske ladjedelnice pa gradijo 4 oklopnice (ena bo imela 55.000 ton (!), 3 po 35.000 ton, 5 velikih križark, matično ladjo za letala, 16 velikih torpedovk, 26 podmornic in nekaj drugih ladij; skupaj 250.000 ton.

Prihodnje leto bo štela mikadova mornarica 1.150.000 ton in s tem obdržala tretje mesto.

Francija

Francoska mornarica ima nad 700.000 ton in obsega 7 oklopnice, od katerih imata 2 po 26.500 ton, ostale pa po 24.000 ton, matično ladjo za letala, 19 križark, 70 rušilcev in torpedovk, 89 podmornic in 163 pomožnih ladij.

Ladjedelnice pa izdelujejo 4 oklopnice po 35 tisoč ton, 12 križark, 25 rušilcev, 19 podmornic in nekaj ostalih ladij. Skupaj 360.000 ton nove mornarice, ki bo štela skupaj s sedanjo 1.100.000 ton, kar bo Francijo tako postavilo na četrto mesto, takoj za Japonsko.

Italija

Italijanska mornarica ima 4 oklopnice po 24 tisoč ton, 24 križark, 40 rušilcev in torpedovk, 103 podmornice in večje število pomožnih ladij, skupaj 453.000 ton.

Ladjedelnice v Trstu, Tržiču in La Spezia pa dovršujejo 4 oklopnice, 12 velikih rušilcev, 21 podmornic in nekaj pomožnih ladij, vsega 200.000 ton. Po končanem programu bo imela Italija 650.000 ton vojne mornarice.

Nemčija

Hitlerjeva Nemčija ima 350.000 ton vojnih ladij, in sicer: 4 oklopnice, 7 križark, 46 rušilcev in torpedovk, še okrog 50 podmornic in blizu 350 pomožnih ladij.

Gradbeni načrt novih ladij pa obsega 180.000 ton. 4 oklopnice po 35.000 ton, 3 križarke, matično ladjo za letala, nekaj rušilcev in večje število podmornic. Ko bodo vse te ladje dokončane bo imela Nemčija 530.000 ton mornarice.

Sovjetska Rusija

Rdeče brodogradnje ima 300.000 ton. 4 oklopnice, 10 križark, matično ladjo za letala, 6 topovnjač, 46 rušilcev in torpedovk, 160 podmornic(?) in 70 pomožnih ladij.

Trenutno pa gradijo Rusi 3 oklopnice po 35 tisoč ton, 2 matični ladje za letala, 8 križark, 12 rušilcev, večje število podmornic in nekaj pomožnih ladij; skupaj 200.000 ton. Kadar bodo te ladje dokončane, bo štela rdeča flota 500.000 ton.

Španija

Frankova Španija ima trenutno 100.000 ton mornarice, ki obsega nekaj oklopnice, nekaj kri-

Balon, kakršnih se poslužujejo Angleži in Francozi, da z njimi trosijo nad sovražnim ozemljem propagandne letake.

žark, 18 rušilcev, 16 podmornic in blizu 90 pomožnih ladij.

Načrt za zgraditev novih oboroženih enot je zelo velikopotezen in obsega 330.000 ton. Španske ladjedelnice gradijo 4 oklopnice po 35.000 ton, 17 križark, 14 rušilcev, 15 podmornic in okrog 30 pomožnih enot. Čim bodo te ladje dokončane, bo plulo pod Frankovo zastavo 430.000 ton mornarice.

Kakor vidimo, gradita največ Anglija in Amerika, potem pa Francija in Španija.

V zgornje podatke so obsežene samo ladje, ki imajo nad 100 ton. Manjših ima vsaka teh držav še najmanj po 150.

Nekaj zanimivih s Slovaškega

Ponizanje in zadoščenje prof. Tukeya

Pred kratkim so ustoličili v Bratislavi prvega rektorja tamkajšnjega slovaškega vseučilišča — prof. dr. Vojteha Tukeya. To je bila velika svečanost, ki se je udeležilo nič manj kot 55 rektorjev in vseučiliških profesorjev tujih vseučilišč. Dr. Tukey je imel pri tej priliki govor o temi »Albanska krvna osveta«. V njem je opisal uspehe svojega študija v Albaniji, ki jo je obiskal še pred svetovno vojno. Ugotovil je, da je albanska krvna osveta imela svoja pravila, ki jih nihče ni smel kršiti, iz tega starega prava pa se je razvil sodobni pravni red.

Nekaj besed naj spregovorimo ob tej priliki

o prof. Tuki samem. Rodil se je v bližini Banske Štiavnice. Njegov oče je bil tam učitelj. Skupno s slovaškim javnim delavcem Osvoldom je izdal cerkveno pesmarico. Po materi dr. Tuka izhaja iz rodbine Orszagovcev, ki je slovaškemu narodu dala največje pesnika Hviezdoslava. — Visoko šolo je študiral v Budimpešti, Berlinu in Parizu. Ima doktorat državnih ved. Leta 1914 je bil imenovan za rednega profesorja filozofije in mednarodnega prava na vseučilišču v Bratislavi. Tu je predaval do leta 1921. S publicistiko se je začel baviti leta 1921 v »Slovaku«, kjer je pisal o slovaški avtonomiji. Tedanji voditelj slovaškega naroda Andrej Hlinka ga je tedaj prosil, naj izdela načrt za avtonomijo Slovaške, in ta predlog je dal pozneje smer boju za avtonomijo Slovaške. Bil je izvoljen za podpredsednika Hlinkove ljudske stranke, leta 1925 pa je postal poslanec. Leta 1929 ga je doletela težka usoda. Prišel je pred sodišče ter bi obsojen na 15 let težke ječe. Prebil je v njej osem let in pol in so ga 1937 pogojno spustili na svobodo. V zaporu se je posvetil znanstvenemu delu ter se predvsem bavil s filozofijo prava. Pravijo, da bo to njegovo delo prav v kratkem izšlo in da bo originalno delo te vrste ne samo na Slovaškem, pač pa tudi v vsej slovanski znanstveni književnosti sploh.

500 letnica bratislavskega vseučilišča

Prav na današnji dan je poteklo točno 500 let, ko je Matija Korvin postal kralj. Te obletnice se bodo spominjali s posebno hvaležnostjo tudi Slovaki. Bratislavski »Slovak-Press« objavlja ob tej priliki tudi naslednje: Matija Korvin je vse svoje moči posvetil za gospodarski, politični in kulturni procvet države, ki je predstavljala domovino različnih narodov, živčih v dolini reke »Istros«. Ustanovil je dragoceno knjižnico v Bratislavi, nato pa je sklenil ustanoviti tudi vseučilišče. Leta 1465 je zaprosil pri papežu Pavlu II. za dovoljenje. Ko se je sv. oče prepričal, da bo novo vseučilišče skrbelo za širjenje klasičnih in krščanskih ved, je dovolil, da se ustanovi vseučilišče na dan 19. maja 1465. »Akademia Istropolitana« v Bratislavi je začela z delom čez dve leti. Pravilniki so bili izdelani po vzoru vseučilišča v Bologni.

Po smrti Matije Korvina, leta 1490, je bratislavsko vseučilišče prenehalo z delom. Leta 1635 je ostrihovski nadškof Peter Pazman ustanovil vseučilišče v Trnavi, ki ga je pa Marija Terezija leta 1772 prenesla v Budim. Na podlagi zakona

od leta 1912 je madžarska vlada odprla leta 1914 Elizabetno vseučilišče v Bratislavi, ki se je l 1919 začelo imenovati Češkoslovaško vseučilišče, lani pa je dobilo sedanje ime — Slovaško vseučilišče. Slovaška vlada je stavila na razpolago češki vladi 51 profesorjev češke narodnosti.

Država skubi politične bogataše

Bogatašem so na Slovaškem pošteno stopili na prste. Komisija, ki ima nalogo pregledati premoženjsko stanje političnih bogatašev, je na svojem zadnjem zasedanju zasledila in zaplenila premoženje enajstih političnih bogatašev. To imetje je pripadlo državi. Komisiji je predsedoval šef propagande Sanĉ Mach. Treba bo rešiti še približno 30 takšnih primerov. Zaplenjeno pa je bilo samo ono premoženje, ki ima svoj izvor v političnem ozadju. Največje imetje, ki je bilo do sedaj zaplenjeno, predstavlja vrednost 8 milijonov kron, t. j. približno 12 milij. din.

Dveletni vojaški rok

Slovaška poslanska zbornica se je te dni bavila z novim osnutkom o vojaški dolžnosti in o obvezni delovni službi. Iz utemeljitve tega zakonskega osnutka povzemamo naslednje: Današnje vojno stanje zahteva pripravljenost vsega naroda, da bi v primeru potrebe mogel povsem zadostiti svojim nalogam v vojaških in delavskih oddelkih. Po tem zakonu spadajo med vojaške vsi tisti, ki stalno bivajo na ozemlju Slovaške in niso tuji državljani. Tisti civilisti, ki bi v smislu zakona morali zadostiti vojaški obveznosti, pa niso slovaški državljani, morajo dobiti državljanstvo po zakonu, kot nagrado za službo državi. Duhovniki morajo služiti šest mesecev. Čigani in Židje služijo v delavskih oddelkih, treba pa je prej točno opredeliti pojem cigana. Rok službovanja v vojski traja dve leti, kakor odgovarja sedanjim razmeram.

Radio

Program radio Ljubljana

Sreda, 24. jan.: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venec — veselih zvokov (plošče) — 12 Poljski napravi (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Veseli spomini (plošče) — 14 Poročila — 16 Mladinska ura: a) Nastanek in razvoj poudla (Jan. Colnar); b) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); c) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); d) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); e) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); f) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); g) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); h) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); i) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); j) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); k) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); l) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); m) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); n) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); o) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); p) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); q) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); r) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); s) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); t) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); u) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); v) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); w) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); x) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); y) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); z) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); aa) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ab) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ac) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ad) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ae) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); af) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ag) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ah) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ai) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); aj) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ak) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); al) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); am) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); an) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ao) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ap) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); aq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ar) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); as) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); at) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); au) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); av) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); aw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ax) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ay) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); az) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ba) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bb) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bc) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bd) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); be) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bf) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bg) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bh) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bi) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bj) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bk) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bl) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bm) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bn) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bo) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bp) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); br) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bs) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bt) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bu) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bv) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bx) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); by) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); bz) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ca) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cb) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cc) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cd) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ce) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cf) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cg) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ch) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ci) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cj) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ck) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cl) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cm) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cn) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); co) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cp) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cr) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cs) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ct) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cu) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cv) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cx) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cy) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); cz) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); da) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); db) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dc) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dd) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); de) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); df) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dg) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dh) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); di) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dj) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dk) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dl) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dm) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dn) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); do) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dp) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dr) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ds) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dt) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); du) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dv) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dx) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dy) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); dz) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ea) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); eb) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ec) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ed) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ee) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ef) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); eg) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); eh) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ei) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ej) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ek) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); el) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); em) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); en) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); eo) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ep) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); eq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); er) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); es) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); et) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); eu) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ev) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ew) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ex) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ey) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ez) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fa) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fb) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fc) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fd) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fe) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ff) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fg) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fh) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fi) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fj) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fk) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fl) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fm) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fn) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fo) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fp) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fr) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fs) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ft) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fu) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fv) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fx) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fy) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); fz) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ga) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gb) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gc) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gd) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ge) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gf) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gg) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gh) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gi) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gj) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gk) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gl) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gm) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gn) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); go) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gp) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gr) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gs) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gt) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gu) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gv) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gx) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gy) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); gz) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ha) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hb) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hc) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hd) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); he) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hf) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hg) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hh) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hi) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hj) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hk) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hl) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hm) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hn) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ho) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hp) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hr) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hs) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ht) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hu) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hv) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hx) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hy) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); hz) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ia) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ib) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ic) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); id) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ie) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); if) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ig) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ih) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ii) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ij) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ik) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); il) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); im) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); in) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); io) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ip) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); iq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ir) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); is) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); it) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); iu) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); iv) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); iw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ix) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); iy) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); iz) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ja) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jb) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jc) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jd) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); je) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jf) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jg) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jh) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ji) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jj) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jk) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jl) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jm) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jn) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jo) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jp) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jr) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); js) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jt) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ju) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jv) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jx) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jy) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); jz) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ka) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kb) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kc) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kd) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ke) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kf) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kg) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kh) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ki) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kj) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kl) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); km) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kn) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ko) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kp) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kr) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ks) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kt) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ku) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kv) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kx) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ky) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); kz) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); la) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lb) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lc) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ld) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); le) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lf) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lg) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lh) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); li) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lj) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lk) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ll) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lm) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ln) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lo) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lp) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lq) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lr) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ls) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lt) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lu) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lv) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lw) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lx) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ly) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); lz) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); ma) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); mb) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); mc) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); md) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); me) Za mišle avasovcevoj poudla (Jan. Colnar); mf)